

Seat No. : _____

DN-119

December-2013

B.A. (Sem.-I)

Geography

Core – 101 : Physical Geography

(Lithosphere)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના :

(1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction :

All questions carry equal marks.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

Draw neat diagrams wherever necessary.

(3) પરીક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

Candidates may use stencils map wherever necessary.

(4) પ્ર.નં. 1 થી 4 ના જવાબ 900 શબ્દોમાં લખો.

Write answers in about 900 words from Q. 1 to Q. 4.

1. સૌર મંડળ એટલે શું ? તેના મુખ્ય ગ્રહો દર્શાવી, પૃથ્વી ગ્રહ વિશે ભૌગોલિક નોંધ લખો. **14**
What is solar system ? Mention main planets of it. Write a geographical note on the earth.

અથવા/OR

પૃથ્વીની આંતરિક રચના જણાવી, જમીનખંડો અને મહાસાગરોનું વિતરણ સમજાવો.

Explain the interior structure of the earth. Describe the distribution of Continents and Oceans.

2. ભૂ-સંચલન એટલે શું ? ગેડીકરણ ક્રિયા સદૃષ્ટાંત સમજાવો. **14**
What is Diastrophism ? Explain the folding process with examples.

અથવા/OR

ખડક એટલે શું ? ઉદ્ભવક્રિયા મુજબ પ્રસ્તર ખડકોનું વર્ગીકરણ સમજાવો.

What is 'Rock' ? Classify and explain sedimentary rocks on the basis of their origin.

3. જ્વાળામુખી પ્રસ્ફોટન એટલે શું ? જ્વાળામુખીનાં મુખ્ય પ્રકારો સદૃષ્ટાંત સમજાવો. **14**
What is 'Volcanic eruption' ? Explain main types of volcano with examples.

અથવા/OR

ભૂકંપની વ્યાખ્યા આપી, તેના પ્રકારો સમજાવી, ભૂકંપના સંભવિત ક્ષેત્રોનું વિશ્વ-વિતરણ જણાવો.

Give definition of Earthquake. Explain its types. Mention the world-wide distribution of earthquake probable zone.

4. પવનનું ઘસારણ અને નિક્ષેપણ કાર્ય સમજાવી, તેમાંથી રચાતા ભૂમિ-સ્વરૂપો વિશે નોંધ લખો. 14
Explain the erosional and depositional work of wind. Write a note on resulting landforms.

અથવા/OR

ખવાણ એટલે શું ? રાસાયણિક ખવાણ સદૃષ્ટાંત સમજાવો.
What is Weathering ? Explain chemical weathering with example.

5. (A) કોંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 7

Fill in the blanks with the correct words :

- (1) મંગળને _____ ઉપગ્રહ છે. (એક, બે, શૂન્ય)
Mars has _____ satellites. (one, two, zero)
- (2) _____ ટાપુ સુષુપ્ત જ્વાળામુખી છે. (બેરન, સ્ટ્રોમ્બોલી, માઉન્ટ બ્રોમો)
_____ island is a dormant volcano. (Barren, Stromboli, Mount Bromo)
- (3) _____ મોજાને લંબાત્મક મોજા કહે છે. (P, S, L)
_____ waves are known as longitudinal waves. (P, S, L)
- (4) નદીના ઘસારણ કાર્યથી _____ નદીને સૌથી ઊંડી ખીણ બનાવી છે.
(કોલોરાડો, નાઈલ, કોશી)
Due to erosional work of river, _____ river has made the deepest valley.
(Colorado, Nile, Koshi)
- (5) યુગોસ્લાવિયામાં આવેલ ડૂબક બખોલને _____ કહે છે. (પોનોરે, પોલજે, ડોલાઈન્સ)
Sink holes is known as _____ in Yugoslavia. (Ponore, Polje, Dolines)
- (6) ભૂગર્ભ જળના ઘસારણ ક્રિયાથી _____ ભૂમિ સ્વરૂપની રચના થાય છે.
(લેપીઝ, ગુફા સ્તંભ, અધોગામી સ્તંભ)
Due to erosional work of underground water, _____ landform is formed.
(Lapis, Cave pillar, Stalactite)
- (7) _____ એ અગ્નેય વિકૃત ખડકો છે. (બેસાલ્ટ, ગ્રેનાઈટ, સરપેન્ટાઈન)
_____ is a Meta Igneous Rock. (Basalt, Granite, Serpentine)

- (B) વિધાનની સામે '✓' કે 'x' ની નિશાની કરો : 7

State whether following sentences are true or false :

- (1) ટાઈટન અને થીમસ એ શનિના ઉપગ્રહો છે.
Titan and Thimus are satellites of Saturn. _____
- (2) સમુદ્ર મોજાનાં ઘસારણ કાર્યથી ફિયોર્ડની રચના થાય છે.
Due to erosional work of sea-waves, Fiyord is created. _____
- (3) મૃત જ્વાળામુખી એ ઝડપી ભૂ-સંચલન ક્રિયા છે.
Extinct volcano is a rapid diastrophism process. _____
- (4) ડિમનદી દ્વારા નળાકાર સરોવર રચાય છે.
Oxbow Lake is formed by Glaciers. _____
- (5) ગ્રેનાઈટ એ પ્રસ્તર ખડકનું ઉદાહરણ છે.
Granite is an example of sedimentary rocks.
- (6) જર્મનીનો હોર્સ્ટ પર્વત ખંડ પર્વત છે.
Horst mountain of Germany is a Block Mountain.
- (7) કાર્બોનેશન પ્રક્રિયા એ રાસાયણિક ખવાણ છે.
Carbonation process is a chemical weathering. _____